

35. Puutavara- ja polttoainetoimisto

Puutavara- ja polttoainejaostoon kuuluivat v. 1961 puheenjohtajina kiinteistötointa johtava apul.kaup.joht. Juho Kivistö aikana 1. 1.—30. 6. ja teollisuustointa johtava apul. kaup. joht. Hjalmar Krogius aikana 1. 7.—31. 12. sekä jäseninä: toimits. Martti Jokinen, fil. maist. Veikko Loppi, kaup. joht. Arno Tuurna, varat. Kaj Erik Östenson 1. 1.—17. 8. välisen ajan sekä rakennustointa johtava apul. kaup. joht. Veikko Järvinen 18. 8.—13. 12. välisen ajan. Asiantuntijoina ovat jaoston kokouksiin osallistuneet kaup. ins. Walter Starck ja hänen varamiehenään hankintapääll. Mikko Pulkkinen sekä kaup. mets. hoit. Paavo Harve. Jaoston sihteerinä toimi apul. kaup. siht. Pentti Lehto. Jaosto kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa ja pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 38.

Jaoston käsittelemät asiat. Tärkeimmistä jaoston esityksistä ja päätöksistä mainittakoon seuraavia asioita koskevat: ryhtyminen verotusteknillisten seikkojen vuoksi kokeilutarkoituksessa käyttämään rahatoimiston konttokuranttiluoton sijasta pankeilta otettavaa ulkomaankauppaluottoa sellaisissa tapauksissa, joissa korko on edullinen; Heinolan sahan sähkön hintakysymys; puutavara- ja polttoainetoimiston päätoimiston pysyttäminen edelleen Helsingissä ja sijoittaminen rakennusviraston toimitaloon; päätoimiston samoin kuin Heinolan sahan toimiston henkilökunnan ja tehtävien järjestely järjestelytoimiston tutkimustuloksen mukaisesti; sahatavaran jakeluorganisaation säilyttäminen ennallaan ja puutavara- ja polttoainetoimiston sekä rakennusviraston välisen yhteistoiminnan kehittäminen; polttopuun jakelun säilyttäminen puutavara- ja polttoainetoimiston tehtävänä, metsäosaston tuottaman puutavaran käyttäminen hakkeena, halkojen korvaaminen koksilla sekä kysymys siirtymisestä ostamaan pilkotut halot ulkopuolisilta (ks. myös I osan s. 149).

Toimiston henkilökunta. Päätoimiston henkilökunta väheni vuoden aikana neljällä virkailijalla, joten toimistoon jäi johtajan ja konttoripäällikön lisäksi 2 toimistovirkailijaa.

Hankintatoiminnan järjestely. Vuoden vaihteessa hävitettiin Padasjoen piirin toimisto, jonka jälkeen hankinta ko. alueella hoidettiin Heinolan piiristä käsin. Kenttätöyönjohtoon kuului Helsingissä 3 ja maaseudulla metsänhoitajan lisäksi 19 henkilöä.

Yleistilanne

Kertomusvuosi oli toimistolle suotuisa, etenkin sahan osalta. Sahatavaran menekki oli hyvä sekä ulkomailla että kotimaassa. Tavaran kysyntä ulkomailla heikkeni vuoden lopulla huomattavasti ja varsinkin kuusisahatavaran hinnat laskivat. Lisäksi myynnit seuraavan vuoden laivaukseen eivät päässeet vielä vauhtiin. Kotimaassa kysyntä ja hinnat sitävastoin pysyivät vuoden loppuun saakka kiinteinä.

Kertomusvuoden tukkien hankinta jakaantui kahden hankintavuoden osalle. Hankintavuoden 1960—1961 tavoite saatiin ostettua täyteen v:n 1960 puolella. Uuden hankinnan (hankintakausi 1961—1962) ostot muodostuivat vaikeiksi. Tukki-leimikoita oli tarjolla kysyntää vähemmän ja hankintatavoitekin jäi kertomusvuoden aikana vielä saavuttamatta.

Halkojen hinnoissa oli havaittavissa jatkuvaa pientä nousua. Savosta ja Karjalasta tulleen koivuhalon hinta oli vuoden alkupuoliskolla 1400—1450 mk/m³ vau- nussa Helsingissä, loppuvuodesta se kuitenkin nousi 1500 mk:aan/m³. Halkoa oli vielä Savosta ja Karjalasta tarjolla riittämiin, joskaan ei runsaasti.

Työvoiman suhteen vuosi meni häiriöittä. Vuoden alussa tapahtui yleinen 4.3 %:n palkkojen nousu. Sahalla ei erikoisemmin esiintynyt työvoiman puutetta. Metsä- töissä hakkuut sujuivat hyvin yhä yleisemmäksi tulleen moottorisahan käytön an- siosta, mutta hevosajojen suhteen tilanne vaikeutuu vuosi vuodelta.

Polttopuun varastot olivat vuoden alussa Helsingissä 5 999 m³ ja maaseudulla 10 229 m³, yhteensä 16 228 m³.

Halkoja vastaanotettiin kertomusvuoden aikana hakkuusopimuksilla 520 m³ ja hankintasopimuksilla 44 595 m³, yhteensä 45 115 m³.

Vuoden lopussa olivat halkovarastot Helsingissä 5 331 m³ ja maaseudulla 18 999 m³, yhteensä 24 330 m³.

Keskeneräisiksi jäi vuoden lopulla hakkuusopimuksilla tehtyjä hankintoja 838 m³ ja hankintasopimuksilla tehtyjä 23 000 m³, yhteensä 23 838 m³.

Varsinaisten uunilämmitystalojen lisäksi käyttivät myös Marian ja Nikkilän sai- raalat osittain metsäosastolta vastaanotettuja halkoja, joita vuoden aikana vastaan- otettiin kaikkiaan 10 219 m³.

Polttopuuta toimitettiin kaupungin omille laitoksille 30 060 m³, huoltolautakun- nalle 8 982 m³ sekä muille 2 105 m³, yhteensä 41 147 m³. Mainitusta määrästä toimi- tettiin pilkottuna 20 013 m³.

Koivuhalkojen hinta jakelussa oli 1. 1.—14. 2. välisenä aikana 1 575 mk/m³, 15. 2.—31. 8. välisenä aikana 1 650 mk/m³ sekä 1. 9.—31. 12. välisenä aikana 1 700 mk/m³, mitkä olivat samat kuin Helsingin halkokauppiasyhdistyksen sopimat hinnat.

Erikoispuun varastot olivat vuoden alussa kuutiojaloiksi muunnettuna 282 655 (ed. v. 365 830) j³ ja kertomusvuoden lopussa 155 893 j³.

Erikoispuuta toimitettiin seuraavasti: hirsyä 97 494 jm, paaluja 9 815 kpl, par- ruja 80 718 jm, pylväitä 1 028 kpl, ratapölkkyjä 3 001 kpl sekä erilaista sirkkelisahat- tua puutavaraa 39 500 std.

S a h a

Käytettävissä oli edellisenä vuonna hankittuja tukkeja 35 000 j³ sekä v. 1960—1961 hankittuja 1 475 367 j³ eli yhteensä 1 510 367 j³. Mittatappio oli 89 586 j³, joten jäännös oli 1 420 781 j³, josta sahattiin 1 320 781 j³. Seuraavaan vuoteen siirtyvä varasto oli 100 000 j³.

V:n 1960—1961 hankintojen (sahalla kuorimattomana) keskihinta, ilman korjoja, poistoja, eläkkeitä ja Helsingin toimiston kustannuksia, oli 153:32 mk/j³, pystymetsien keskimääräisen kantohinnan ollessa 109:23 mk/j³. V:n 1961—1962 hankintatavoitteesta oli kertomusvuoden loppuun mennessä ostettu 1 192 200 j³.

Työntekijöitä oli sahalla keskimäärin 64, lisäksi oli kuljetuspuolella 6 miestä ja käytettävissä 5 autoa. Työtuntimäärä kertomusvuoden aikana oli sahalla 136 565.

Sahan käyntiaika oli 1 947 t ja tänä aikana sahattiin keskimäärin 3.1 std/t. Saha seisoi 7. 3.—24. 3. välisen ajan valtamoottorin ja II-kehän korjausten takia sekä myös kuukauden kesäloman ajan, jolloin suoritettiin vuosikorjaukset.

Kertomusvuoden aikana sahattiin 5 821 std, josta höylättiin 816 std. Tukkeja käytettiin 227 j³/std.

Sahalta toimitettiin puutavaraa kaupungin laitoksille 2 850 std, vientilauvauksiin 2 866 std sekä myytiin kotimaassa 409 std, yhteensä 6 125 std.

Kaupungin laitoksille toimitetusta tavarasta laskutettiin Suomen Sahat -nimisen yhdistyksen tukkuhinnaston mukaan.

Teollisuushaketta toimitettiin 35 634 m³ ja sahanpurua 7 493 m³.

Kotimaisille teollisuuslaitoksille myytiin tukkien latvoista tehtyä kuusi- ja mäntypaperipuuta 4 359 m³.

Sähkövoimaa käytettiin 1 042 336 kWh, josta maksettiin 9:27 mk/kWh. Loistehosta maksettiin 84 376 mk.

Tapaturmia sattui 16, joiden johdosta menetettiin 217 työpäivää. Sairausajan palkkaa maksettiin 155 päivältä 185 125 mk.

Kustannukset sahalla olivat 10 285 mk/std, josta palkat, työnjohdon ja toimistohenkilökunnan mukaan luettuna, olivat 5 540 mk/std.

Hake myytiin Enso-Gutzeit Oy:lle Kotkaan. Sen hinta oli v.v. Kotkassa 1 100 mk/m³. Hakkeen rahti Heinola-Kotka oli n. 167 mk/m³.

Myydyn sahatavaran keskihinta oli 53 158 mk/std.

Sahassa ei suoritettu mitään varsinaisia uudistuksia. Kuljetuspuolelle ostettiin 3 uutta autoa, joista yksi oli täysperävaunulla varustettu ja sahatavaran kuljetukseen tarkoitettu. Korpilahden kunnan Rutalahden kylästä ostettiin 19. 5. Alkoholi-liike Oy:ltä 8 000 m²:n suuruinen ranta-alue autoilla ajettavien tukkinippujen pudotuspaikaksi.

T u l o t j a m e n o t

Toimiston tulot tilinpäätöksen mukaan olivat 517 540 199 mk ja menot 514 469 596 mk, joten ylijäämää kertyi 3 070 603 mk.